

РЕШЕНИЕ

№ 37099

гр. София, 25.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 36 състав, в
публично заседание на 25.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наташа Николова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **3652** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ).
Образувано е по жалба на И. О. А., ЕГН [ЕГН], чрез адв. М. Г., с посочен съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 4, ап. 11, срещу Решение № Ж-157 от 25.02.2026 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с което е прекратено като недопустимо административното производство, образувано по нейна жалба с вх. № Е-11Х-00-218#5 от 07.12.2023 г. срещу „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД.

В жалбата се излагат подробни доводи за нищожност на административния акт поради порок във формата, обвързан с твърдения за невалидност на квалифицирания електронен подпис на главния секретар на КЕВР. Алтернативно се релевират основания за отмяна на решението като унищожавемо поради съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Жалбоподателката поддържа, че административният орган не е изпълнил задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с влезли в сила съдебни актове на Административен съд София-град и Върховния административен съд, и вместо да се произнесе по съществото на спора, неправилно е отрекъл материалната си компетентност, квалифицирайки случая като гражданскоправен спор. Претендира се отмяна на акта, връщане на преписката за произнасяне по същество и присъждане на разноски, включително адвокатско възнаграждение при условията на чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

В съдебно заседание жалбоподателката се явява лично и поддържа жалбата по изложените в нея съображения. В предвидения срок са депозиран писмени бележки.

Ответникът – Комисия за енергийно и водно регулиране, чрез процесуалния си представител главен юрисконсулт Н., оспорва жалбата като неоснователна. В писмени бележки и в съдебно заседание поддържа, че оспореното решение е валиден и законосъобразен административен акт, издаден от компетентен орган в рамките на неговата правосубектност, при наличие на кворум и в изискуемата от закона писмена форма. По съществото на прекратителното основание сочи, че доколкото с първоначалната жалба се настоява за анулиране на фактура, издадена от лицензиант, спорът по своята правна природа е имуществен и гражданскоправен, поради което правилно производството е прекратено на основание чл. 27, ал. 2, т. 3 във връзка с чл. 31, ал. 4 от АПК. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, редовно призована, не изпраща представител в съдебно заседание и не ангажира становище по подадената жалба.

Съдът, след като прецени допустимостта на жалбата, анализира събрания по делото доказателствен материал в неговата съвкупност и обсъди доводите на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

И. О. А. е потребител на електрическа енергия за битови нужди в обект, находящ се в [населено място], [улица], ет. 4, ап. 11, с абонатен № [ЕГН] и активен клиентски № 310236681396 към крайния снабдител „Електрохолд Продажби“ ЕАД. На 07.12.2023 г. А. е сезирала КЕВР с жалба срещу мрежовия оператор „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, с която е оспорила законосъобразността на извършена едностранна корекция на сметката ѝ по реда на Правилата за измерване на количеството електрическа енергия (ПИКЕЕ). Корекцията е обективизирана в Справка за преизчислени количества електрическа енергия от 17.11.2023 г. за общо 9 323 кВтч и издадена въз основа на нея Фактура № [ЕГН] от 17.11.2023 г. за сумата от 3 591.23 лв. Начислението е извършено служебно от лицензианта по служебно генериран от него нов клиентски номер – № 530002370833, след като с Констативен протокол № 268/13.10.2023 г. на Българския институт по метрология (БИМ) е установено, че средство за търговско измерване (СТИ) с фабричен № 03432496 е дефектирало и измерва преминалата енергия с отрицателна грешка от 33,04 %. С жалбата потребителката е поискала от регулатора да провери действията на мрежовия оператор и да му укаже да анулира процесната фактура.

Първоначално КЕВР се е произнесла по преписката с Решение № Ж-37 от 16.01.2024 г., с което е прекратила производството, приемайки жалбата за неоснователна. Това решение е оспорено по съдебен ред, като с Решение № 5987 от 20.02.2025 г. по адм. д. № 1397/2024 г. Административен съд София-град е отменил акта на КЕВР и е върнал преписката за ново произнасяне. Съдебният акт на първоинстанционния съд е оставен в сила с окончателно Решение № 11821 от 21.11.2025 г. по адм. д. № 4659/2025 г. на Върховния административен съд на Република България. В мотивите на посочените съдебни актове съдилищата са приели, че КЕВР е погазила процесуалния закон, тъй като не е изложила самостоятелни фактически и правни съображения, а безкритично е възпроизвела становището на „ЕРМ Запад“ ЕАД. На административния орган са дадени задължителни указания да извърши самостоятелна и обстойна проверка по съществото на спора, като изясни годността на СТИ към момента на отчитането му, законосъобразността на служебното активиране на нов клиентски номер, причините за забавянето на проверката от страна на оператора в периода 08.09.2023 г. – 04.10.2023 г., верността на отразяванията в справката за преизчисление и приложимостта на нормата на чл. 56, ал. 5 от ПИКЕЕ.

След връщането на преписката, КЕВР е възобновила производството и с писмо от 07.01.2026 г. е изискала актуално становище от мрежовия оператор, постъпило на 15.01.2026 г. На закрито заседание, проведено на 25.02.2026 г., вместо да изпълни указанията на съда и да изследва релевираните от потребителя пороци на корекционната процедура, Комисията е приела

оспореното в настоящото производство Решение № Ж-157 от 25.02.2026 г. С него административното производство е прекратено на процесуално основание – недопустимост на подадената жалба. Органът е приел, че искането за анулиране на издадена фактура за електрическа енергия по съществото си пренася пред него гражданскоправен спор относно дължимостта на парична сума, поради което спорът е извън материалната компетентност на Комисията и следва да бъде отнесен пред общите граждански съдилища.

По делото е представено и служебно известно на съда окончателно Решение № 7712 от 09.07.2026 г. по адм. д. № 11971/2025 г. на ВАС. С него е оставено в сила решение на АССГ, с което е отменен последващ акт на КЕВР (Решение № Ж-390/24.04.2025 г.) по жалба на същата жалбоподателка, насочена срещу регулярните търговски фактури на крайния снабдител за същия период, формирани въз основа на данните от същия дефектирал електромер. От мотивите на посоченото решение се установява, че между страните е налице и висящо гражданско производство по предявен от А. пред Софийския районен съд осъдителен иск (гр. д. № 55487/2025 г.) за вреди и неоснователно обогатяване, черпещо правното си основание от Закона за задълженията и договорите, по което се оспорва и дължимостта на сумите по Фактура № [ЕГН] от 17.11.2023 г.

По делото е приета административната преписка по издаването на акта в цялост, както и допълнително ангажираните от страните писмени доказателства.

Въз основа на така изяснената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е депозирана пред административния орган на 12.03.2026 г. срещу решение, съобщено на адресата по електронен път на 27.02.2026 г. С оглед на това, оспорването е предприето в рамките на законоустановения 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от надлежна страна с право на жалене, срещу акт, с който се прекратява административно производство и се пресича възможността за защита пред регулаторния орган, което обуславя пълната процесуална допустимост на жалбата.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

При извършване на дължимата служебна проверка по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, съдът следва да подложи на цялостен съдебен контрол законосъобразността на административния акт, изследвайки наличието на релевираните от жалбоподателя основания за отмяна.

На първо място, съдът намира за неоснователни доводите на жалбоподателката за нищожност на акта поради порок във формата. Твърдението, че квалифицираният електронен подпис (КЕП) на главния секретар Р. Т. е невалиден и това се равнява на липса на подпис, се опровергава от съдържащите се в електронната преписка метаданни и електронни удостоверения. Оспореният акт е издаден в писмена форма, обективиран е като електронен документ и съдържа подписите на Председателя на КЕВР П. М. и на главния секретар Р. Т., положени при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Решение решението е гласувано от компетентен състав „Енергетика“ на КЕВР в рамките на предоставената му от чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗЕ персонална правосубектност, при спазване на законовия кворум от повече от половината членове на състава и с пълно мнозинство от три гласа „за“, обективирано в Протокол № 51 от 25.02.2026 г. Следователно, не са налице пороци, засягащи валидността на акта от гледна точка на неговото авторство.

Независимо от спазването на формалните изисквания за неговото издаване, оспореният акт се явява незаконосъобразен по същество, тъй като е приет при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в пряко противоречие с материалноправния закон.

Основният порок на атакуваното решение се състои в пълното игнориране на разпоредбата на чл. 224 от АПК, която възвежда в абсолютен принцип задължителната сила на съдебните актове

спрямо администрацията. Съгласно тази императивна норма, указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона са задължителни за административния орган при последващото разглеждане на преписката. С влязлото в сила отменително Решение № 5987 от 20.02.2025 г. по адм. д. № 1397/2024 г. на АССГ, потвърдено изцяло от касационната инстанция, съдът вече окончателно се е произнесъл по въпроса за допустимостта на образувания пред КЕВР административен процес. Признавайки правото на жалба на потребителя, съдът е изпратил преписката на Комисията с изричното предписание органът да се произнесе по същество, като проучи и анализира фактическите обстоятелства около извършената едностранна корекция. Като е преразгледала служебно вече решени от съда въпроси и е прекратила производството на ново процесуално основание – недопустимост, КЕВР на практика е отказала да изпълни влязло в сила съдебно решение. Административният орган няма правомощието да ревизира преценката за допустимост, след като съдът го е задължил да реши административноправния спор по същество. Наред с това, залегналите в решението правни изводи, че повдигнатият пред КЕВР въпрос има чисто имуществен характер и представлява гражданскоправен казус, стоящ извън обсега на нейните компетенции, сочат на неправилно приложение на материалния закон. Разпоредбата на чл. 22, ал. 1, т. 1 от ЗЕ изрично възлага на Комисията публичноправното задължение да разглежда жалби на потребители срещу лицензианти, когато те се отнасят до изпълнението на задълженията на енергийните предприятия по този закон. Процедурата по едностранно преизчисляване на сметки за изминал отчетен период при дефектирало СТИ е строго регулирана дейност, подчинена на ПИКЕЕ, които правила се приемат от самата КЕВР на основание чл. 83, ал. 1, т. 6 от ЗЕ и съставляват част от действащия административен режим. С депонирането на първоначалната жалба потребителката не е предявила пред органа субективно имуществено искане за присъждане на суми, а е поискала упражняване на специализиран регулаторен контрол върху действията на монополиста. Твърденията ѝ, че мрежовият оператор е допуснал грешка при определяне на приложимата правна хипотеза (прилагайки чл. 50, ал. 1, б. „а“ вместо чл. 52 от ПИКЕЕ при липса на доказана външна намеса), че служебно е генерирал нов клиентски номер без наличие на договор и е пресрочил времето за проверка, представляват оплаквания за неспазване на регулаторната уредба.

Поради това Комисията е била длъжна по силата на чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 да изследва тези въпроси по същество и при установяване на неправомерни действия от страна на мрежовия оператор – да му даде задължителни указания по прилагането на закона на основание чл. 22, ал. 5 от ЗЕ, включително за отстраняване на последиците от грешното начисление. В този смисъл е и консистентната практика на Върховния административен съд, според която при разглеждането на жалби по чл. 22 от ЗЕ регулаторът не решава частноправен имотен спор, а контролира изпълнението на публичноправните задължения на енергийните предприятия.

Наличието на паралелно висящо съдебно производство по предявен осъдителен иск пред гражданския съд (гр. д. № 55487/2025 г. по описа на СРС) е напълно ирелевантно за допустимостта на административния процес пред КЕВР. Двете производства имат напълно различен предмет, правно основание и търсен резултат. Гражданският съд се произнася по плоскостта на облигационните отношения и правото на собственост върху паричните суми, докато административният орган е сезиран с искане за проверка на законосъобразността на административната процедура по преизчислението. Прекратявайки производството чрез позоваване на чл. 27, ал. 2, т. 3 от АПК, КЕВР е попречила на потребителя да получи предвидената в специалния закон бърза и безплатна административна защита срещу неправомерни действия на мрежовите оператори, което е и в пълно несъответствие с целта на закона.

Поради изложените съображения, оспореното решение се явява изцяло незаконосъобразно и следва да бъде отменено, а преписката – върната на КЕВР за произнасяне по същество съобразно дадените в настоящото решение указания.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, КЕВР дължи на жалбоподателката възстановяване на направените разноски за внесена държавна такса в размер на 10 лева, което съгласно фиксирания курс възлиза на 5.11 евро. По отношение на претенцията за адвокатско възнаграждение, от представения Договор за правна защита и съдействие от 09.03.2026 г. е видно, че правната помощ е договорена като безплатна на основание чл. 38, ал. 2, т. 3 от Закона за адвокатурата (ЗА). Съобразно чл. 8, ал. 3 във връзка с чл. 9, ал. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, с оглед на проведеното открито съдебно заседание и спецификата на казуса, съдът определя възнаграждението в съответствие с чл. 38, ал. 2 от ЗА в размер на 511.29 евро, представляващи равностойността на 1 000 лева.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Трето отделение, 36-ти състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на И. О. А., ЕГН [ЕГН], Решение № Ж-157 от 25.02.2026 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ИЗПРАЩА административната преписка на Комисията за енергийно и водно регулиране за произнасяне по същество по жалба с вх. № Е-11Х-00-218#5 от 07.12.2023 г., подадена от И. О. А., при стриктно спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на И. О. А., ЕГН [ЕГН], направените по делото разноски за държавна такса в размер на 5.11 евро (пет евро и 11 евроцента).

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на адвокат М. Г., личен номер на адвокат: [ЕГН], сумата от 511.29 евро (петстотин и единадесет евро и 29 евроцента), представляваща адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата. Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: